

Aan de leden van de Vaste Kamercommissie Onderwijs

Den Haag, 4 december 2018

Betreft: Rondetafelgesprek Meer ruimte voor nieuwe scholen

Geachte onderwijswoordvoerders,

Op 6 december houdt uw Kamer een rondetafelgesprek over het Wetsvoorstel Meer ruimte voor nieuwe scholen. In deze position paper licht VBS haar standpunt over dit wetsvoorstel toe.

Het onderwijs heeft continue innovatie nodig om leerlingen zo goed mogelijk toe rusten voor de toekomst. Het Nederlandse onderwijsbestel, dat uniek is in de wereld, biedt burgerinitiatieven de mogelijkheid om innovatie vorm te geven door het oprichten van een nieuwe school. Het Wetsvoorstel Meer ruimte voor nieuwe scholen biedt broodnodige actualisering en goede mogelijkheden voor vernieuwing en diversiteit in het onderwijs.

VBS is dan ook positief over het Wetvoorstel 'Meer ruimte voor nieuwe scholen'. Wel plaatst VBS enige kanttekeningen bij de praktische uitvoering wat betreft de voorwaarden, de duur van de stichtingsprocedure en het meten van belangstelling.

VBS wil u drie kanttekeningen over ruimte voor nieuwe scholen meegeven:

1. Ouderverklaringen verruimen

VBS is blij dat de methode van ouderverklaringen, om te bepalen of er voldoende draagvlak is voor stichting van een school, in ere hersteld wordt. Om ouderverklaringen te beperken tot kinderen van 2 en 3 jaar is echter een begrenzing van ruimte (evenals de periode voor het afgeven van ouderverklaringen ten dele in de zomervakantie te laten vallen). **Daarom wil VBS een verruiming voor het afgeven van een ouderverklaring door ouders met kinderen van 0 t/m 9 jaar. De praktijk leert dat ouders hun kind ongeacht de leeftijd aanmelden op een nieuwe school.**

2. Directe meting subsidiëren

Naast ouderverklaringen wordt ook de methode van marktonderzoek via directe meting ingevoerd. Burger/ouderinitiatieven kunnen zich de methode van directe meting niet veroorloven. Zij hebben geen geld, terwijl bestaande schoolbesturen beschikken over financiële middelen om een dergelijk onderzoek uit te laten voeren. Burgerinitiatieven zouden in de praktijk hierdoor nooit kunnen starten in een nieuwbouwgebied; er wonen immers nog geen ouders die een ouderverklaring kunnen afgeven. **VBS vindt dat de overheid een level-playing-field dient te creëren door marktonderzoek te subsidiëren.**

3. Eisen en lengte procedure beperken

Een groot zorgpunt voor VBS is de beoogde inperking van ruimte door de eisen en de lengte van de procedure van schoolstichting. Het is natuurlijk prima dat er kwaliteitseisen aan startende scholen worden gesteld (de wettelijke zes deugdelijkheidseisen). Maar direct een initiatief om zeep helpen als er -van tevoren- aan een van de zes niet wordt voldoen, schiet wat VBS betreft door. Het risico bestaat dat innovatie wordt doodgeslagen. Daarbij duurt het na goedkeuring van een initiatief door de minister nog ruim één jaar voor de bekostiging van start gaat. **De periode van schoolstichting wordt hiermee zelfs langer dan onder de huidige wetgeving. De ruimte wordt verkleind. Dit kan toch niet de bedoeling zijn.**

Binnenkort lanceren Schoolstrijd en VBS de website 'Schoolstarterskit.nl' met praktische informatie om een school op te richten. VBS heeft veel initiatieven om tot een nieuwe school te komen begeleid. In de praktijk blijkt dat veel van deze scholen voorzien in een behoefte en een meerwaarde hebben op het gebied van innovatie, diversiteit en onderwijsvernieuwing. Ook blijken ze vaak aantrekkelijke werkplekken voor leerkrachten die hun professionele ruimte nemen en schoolleiders met visie en ambitie. Nieuwe scholen bieden daarmee een voorbeeld voor andere schoolorganisaties, iets dat we moeten koesteren.

Voor vragen of een toelichting zijn we beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

Edward Moolenburgh
directeur VBS

Over VBS

VBS is een vereniging van algemeen bijzondere scholen in het primair, voortgezet en speciaal onderwijs. Meer dan tweehonderd schoolbesturen en vierhonderd scholen – met ruim honderdtienduizend leerlingen – zijn lid van VBS. Veel van onze leden zijn kleinere schoolbesturen en scholen met een eigen (pedagogische) identiteit.

VBS komt op voor de vrijheid van onderwijs: het recht van ouders om kinderen te laten onderwijzen op een manier die past bij hun opvattingen. De diversiteit in onze samenleving en het gegeven dat ieder kind anders is, vragen om scholen met een eigen karakter en visie. Het eigen karakter komt tot stand wanneer ouders en anderen zelf het initiatief nemen om een school te stichten. Dit kan dankzij artikel 23 van de Grondwet, dat het (algemeen) bijzonder onderwijs mogelijk maakt. VBS is betrokken bij veel particuliere (ouder)initiatieven tot schoolstichting.

VBS staat voor de menselijke maat in het onderwijs, waarbij scholen en schoolbesturen dicht bij ouders en leerlingen staan. Voor haar leden is VBS belangenbehartiger, helpdesk en verbinder. Bij alles wat we doen, handelen we vanuit betrokkenheid en deskundigheid.